

Frankelandgroep

nieuws

editie 5 - 2020

Vaartland op stelten gezet!

Verborgenen talenten van onze bewoners

Op de stoel bij de kapper

Glaasje op ...

Door Carien Kemink Foto's Pieter Kemink

Mijn vader en moeder, beiden geboren op de Lange Haven, op steenworpafstand van nummer 74, waar het jenevermuseum gevestigd is. Toch is de jenever er bij mij niet met de paplepel ingegoten. Ik moet eerlijk bekennen, dat ik vandaag voor het eerst in mijn leven een slokje jenever proef. Ik was tot vandaag, als geboren en getogen Schiedammer, zelfs nog nooit in een jenevermuseum geweest.

Een stukje geschiedenis

Al rond 1600 wemelt het van de distilleerderijen in Schiedam, honderden. In zowat ieder gezin verdient wel iemand zijn centjes door werk bij zo'n distilleerderij. Dat kan bijvoorbeeld als zakkendrager. De grote zakken graan en gerst komen per schip aan in de haven. Wanneer dit het geval is, wordt er vanuit het zakkendragershuisje een grote bel geluid. Dit betekent: "Werk aan de winkel". Wie wil, moet binnen vijf minuten ter plekke zijn. Grote armoede, dus veel willige sjouwers. Dus wordt er 'gesmakt'. Wie 'de hoogste ogen gooit' met dobbelstenen mag werken, de rest kan onverrichterzake weer naar huis. Volgende keer nieuwe kansen. Het werk bestaat uit zakkensjouwen. Ik heb het geprobeerd. Geen millimeter van zijn plek te krijgen. Die zakken moeten ook gewassen worden, natuurlijk, door de 'zakkenwassers'. Eenmaal in de distilleerderij doorlopen graan, rogge en gerst een heel proces.

In het jenevermuseum wordt nog op de ouderwetse manier jenever gestookt. Het is een proces waarbij ongelooflijk veel komt kijken. En niet alleen bij dat stookproces; er moeten glazen flessen worden ingekocht, etiketten, er komt een douanier bij te pas, die het alcoholpercentage vaststelt en aan de hand daarvan de hoogte van de belasting bepaalt.

Je hebt jenever en jenever

De Schiedamse jenever is wereldberoemd. Overal waar je komt, herken je wel een merk uit Schiedam: Ketel1 van Nolet, Bols, Kuijpers, Vlek en Bokma. 'Schat, staat de Bokma koud', 'Even een vlekje wegwerken', 'Ha fijn, ha fijn, een borrel van Florijn'. Zomaar een paar kreten, die bij de ouderen onder ons echt nog wel bekend zullen klinken.

In het jenevermuseum leer je heel veel over de geschiedenis van jenever door de eeuwen heen. Doordat er door het hele jaar heen veel schoolklassen op excursie komen, wordt er veel kennis doorgegeven en behouden. Een beetje Schiedammer moet toch wel weten dat Schiedam dé jeneverstad is, de stad van de jeneverneuzen.

De distilleerderij van Melchers, die hier eerst huisde, is in de tachtiger jaren van de vorige eeuw gedeeltelijk afgebrand, jaren later weer zo goed mogelijk in de originele staat hersteld en op verzoek van de toenmalige burgemeester Scheeres kwam er een gedistilleerd museum. Eerst in de kelders van het Stedelijk Museum aan de Hoogstraat en sinds 1996 aan de Lange Haven als 'Het Nationaal Jenever museum Schiedam'. De laatste jaren ligt de nadruk exclusief op jenever en gin.

JENEVER MUSEUM
museum & proeverij

Laat het Jenevermuseum delen in uw erfenis!

Heeft u er weleens over nagedacht om het Nationaal Jenevermuseum in uw testament? Als u dit doet draagt u bij tot het behoud van het museum en daarmee tot het behoud van belangrijk cultureel Jenevererfgoed. Van Nederland maar vooral van Schiedam.

Veel activiteiten

Er worden jeneverproeverijen georganiseerd en verhalen verteld over het ontstaan van jenever. Maar ook verhalen door mensen van buitenaf. Hebt u een leuk verhaal dat over jenever gaat, u kunt het daar altijd kwijt.

Kortom, het museum is het levende bewijs van de welvaart, die het de stad Schiedam eeuwen terug bracht, al zullen er heus ook heel veel verhalen zijn over ellende, als er teveel gedronken werd. Alles met mate.

Ik vind het niet lekker, maar hé, ieder zijn ding hè. Menig Schiedammer dronk toch op zondagmiddag een borreltje en dat werd ze vast niet opgedrongen. Zondagmiddag werd vaak al gauw iedere middag.

Wilt u ook een glaasje?

Ik heb een leuke rondleiding gehad van Julia van Weijen, die bevlogen kan vertellen. We hebben er samen eentje op gedronken. Nou ja, gedronken, genipt. Ze heeft naar eigen zeggen een hele leuke baan, maar ja, wanneer je bij iedere proeverij mee mag proeven, wordt iedere baan leuk ... Grapje! Ik heb echt veel opgestoken van haar verhalen. Ze sluit nog af met het vermelden van het 'jeneverfestival' wat jaarlijks gehouden wordt. Normaal gesproken op en rond locatie, dit keer afgelopen september door het coronavirus alleen online, via 'WikiSchiedam'.

Wanneer u in de gelegenheid bent, ga dan eens kijken op de Lange Haven 74. U wordt gastvrij ontvangen en verlaat echt het pand niet zonder geproefd te hebben. Ook verzorgt het museum graag een proeverij binnen een van onze locaties. Wilt u binnen uw locatie weleens zo'n jeneverproeverij meemaken, dan is er werk aan de winkel voor de activiteitenbegeleiders.

Kostbaar erfgoed

U zult begrijpen dat onderhoud van het pand, excursies, proeverijen en dergelijke geld kosten. Het museum is deels afhankelijk van donaties en giften. Als u wilt dat dit stukje cultuurgoed nog decennia (of langer) wordt bewaard en doorgegeven, kunt u daar wellicht iets in betekenen. Door een donatie te doen of door het museum op te nemen in uw testament. Voor meer informatie over hoe u het museum kunt steunen, kunt u contact opnemen met Julia, zij vertelt u hier graag meer over.

Julia van Weijen
E: julia@jenevermuseum.nl
M: 06 - 488 32 447